

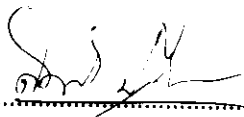
ปัจจัยที่มีผลต่อการกำกับดูแลกิจการที่ดีและผลกระทบที่มีต่อผลการดำเนินงาน :
กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

วาสนา จันทรศรี

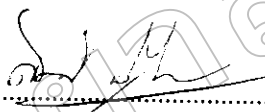
งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบัญชี
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ตุลาคม 2549
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

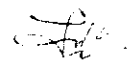
อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่างานนิพนธ์ ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ วาสนา จันทร์ศรี ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

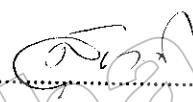
อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ดร.ศิลปีย์ ปวิณพงษ์พัฒน์)

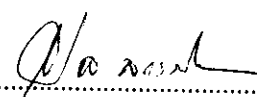
คณะกรรมการสอบปากเปล่างานนิพนธ์

.....ประธาน
(ดร.ศิลปีย์ ปวิณพงษ์พัฒน์)

.....กรรมการ
(ดร.จุลสุชดา ศิริสม)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์สุชาติ เหล่าปรีดา)

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จรัส จกรจั่นแดง)

วันที่ 20 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2564

ประกาศคุณูปการ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความอนุเคราะห์อย่างยิ่งของ อาจารย์ ดร.ศิลป์ชัย
ปวีณพงษ์พัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์ ซึ่งได้กรุณาให้คำปรึกษารวมทั้งแนะนำแนวทางที่
ถูกต้อง แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วน ตลอดจนคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์
ได้แก่ รองศาสตราจารย์สุชาติ เหล่าปรีดา, อาจารย์ ดร.จุลสุทธา ศิริสม และขอขอบพระคุณ อาจารย์
ดร.ปัญญา สัมฤทธิ์ประดิษฐ์ ที่เอาใจใส่และให้คำแนะนำด้วยดีมาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบ
ขอบพระคุณอาจารย์ทั้งสี่ท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

นอกจากนี้ผู้วิจัยใคร่ขอขอบพระคุณบิดา และบุคคลในครอบครัว ตลอดจนเพื่อน ๆ
และทุกท่านซึ่งเป็นพลังสำคัญก่อให้เกิดความอุตสาหะและความอดทนเป็นกำลังใจและคอยให้
ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี จนทำให้งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

วาสนา จันทร์ศรี

47921116: สาขาวิชา: การบัญชี; บข.ม. (บัญชีมหาบัณฑิต)

คำสำคัญ: ปัจจัยที่มีผลต่อการกำกับดูแลกิจการที่ดี/ ผลกระทบที่มีต่อผลการดำเนินงาน/
บรรษัทภิบาล/ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

วาสนา จันทร์ศรี: ปัจจัยที่มีผลต่อการกำกับดูแลกิจการที่ดีและผลกระทบที่มีต่อผลการดำเนินงาน: กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (FOCTORS INFLECTING GOOD CORPORATE GOVERNANCE AND THEIR IMPACT ON FIRM PERFORMANCE : THE CASES OF LISTED COMPANIES IN THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND) อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์: ศิลป์ชัย ปวีณพงษ์พัฒน์, บข.ค. 80 หน้า. ปี พ.ศ. 2549.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการกำกับดูแลกิจการที่ดีและผลกระทบจากการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่มีต่อผลการดำเนินงาน โดยปัจจัยที่นำมาศึกษาได้แก่ ปัจจัยทางด้านขนาดของคณะกรรมการ, สัดส่วนของกรรมการอิสระ, สัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายย่อยและขนาดของสำนักงานรับสอบบัญชี ในการศึกษาครั้งนี้กลุ่มบริษัทที่นำมาศึกษามาจากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในปี พ.ศ. 2548 จำนวน 422 บริษัท และนำมาแบ่งกลุ่ม เป็นกลุ่มบริษัทที่ได้รับผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดีและกลุ่มบริษัทที่ไม่ได้รับผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดีเพื่อทดสอบหาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยใช้สถิติ ไคสแควร์ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 ส่วนผลกระทบจากการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่มีต่อผลการดำเนินงานนั้นจะทำการศึกษาเปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวมและอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น โดยใช้วิธีการจับคู่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 45 คู่ และใช้ขนาดของสินทรัพย์รวมเป็นเกณฑ์ในการจับคู่ เพื่อทดสอบหาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของผลการดำเนินงาน โดยใช้สถิติ t Test

ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยทางด้านขนาดของคณะกรรมการ, สัดส่วนของกรรมการอิสระ, สัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายย่อยและขนาดของสำนักงานรับสอบบัญชีมีความสัมพันธ์กับการกำกับดูแลกิจการที่ดี สำหรับในด้านเกี่ยวกับผลกระทบจากการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่มีต่อผลการดำเนินงานพบว่าค่าเฉลี่ยอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวมของกลุ่มบริษัทที่มีผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดีจะมีค่าเฉลี่ยอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวมดีกว่ากลุ่มบริษัทที่ไม่ได้รับผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดี แต่ผลการทดสอบอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นนั้นมีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.10

47921116: MAJOR: ACCOUNTING; M.ACC. (ACCOUNTING)

KEYWORDS: GOOD CORPORATE GOVERNANCE/ EFFECTS ON FIRM PERFORMANCE/
CORPORATE GOVERNANCE/ THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND

WASANA CHANSRI: FACTORS INFLUENCING GOOD CORPORATE
GOVERNANCE AND THEIR IMPACT ON FIRM PERFORMANCE: THE CASES OF
LISTED COMPANIES IN THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND. ADVISOR: SINCHAI
PAVEENPONGPAT, Ph.D. 80 P. 2006.

The research aims to study determinants of corporate governance and its effects on firm performance. The candidate determinants were committee size, the proportion of independent committee, the proportion of the minority shareholders, and audit firm size. Data was gathered from listed companies' financial statements in 2005, totally 422 companies, and categorized into the corporate governance awarded firms and the non-corporate governance awarded firms, based on the regulation of 2005 corporate governance by Chi-square Test at statistical significant level of 0.05. And the focused comparative performance measures consisted of return on total asset and return on equity by pair-matching, 45 Couples base on their total assets size. The test of relationship was conducted for locating the determinants of corporate governance and the comparative tests of pair-matched means difference of return on total asset and return on equity were performed to define the impact on firm performance.

The findings indicate that all determinants; committee size, the proportion of independent committee, the proportion of the minority shareholders, and audit firm size, are associated with being honored corporate governance award. The test of pair-matched means difference of return on total assets yields that the corporate governance awarded firms possess the higher ratio than the non awarded firms do. However, the test of means difference of profitability ratio indicates that both firms do not earn different profitability at significant level 0.10.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
สมมติฐานของการวิจัย	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
ข้อจำกัดของการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
แนวคิดในการกำกับดูแลกิจการที่ดี.....	9
บทบาทและความรับผิดชอบของบุคคลต่าง ๆ ต่อกระบวนการการกำกับดูแล กิจการที่ดี.....	13
ประโยชน์ของการกำกับดูแลกิจการที่ดี	22
หลักเกณฑ์การประเมินผลการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียน.....	23
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	24
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	28
ลักษณะประชากร	28
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	29
ตัวแปรและการวัดค่า	30
ขนาดของสำนักงานสอบบัญชี.....	32

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	33
4 ผลการวิจัย.....	36
ลักษณะทั่วไปของข้อมูล.....	36
การทดสอบสมมติฐาน.....	53
5 สรุปและอภิปรายผล.....	59
สรุปผลการวิจัย.....	59
อภิปรายผล	60
ข้อเสนอแนะ.....	62
บรรณานุกรม	63
ภาคผนวก.....	65
ภาคผนวก ก.....	66
ภาคผนวก ข.....	74
ภาคผนวก ค.....	78
ประวัติย่อของผู้วิจัย	80

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1-1 หลักเกณฑ์ที่ใช้ใน ปี พ.ศ. 2544-2546	2
1-2 หลักเกณฑ์ที่ใช้ใน ปี พ.ศ. 2548.....	3
3-1 จำนวนบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดีใน ปี พ.ศ. 2548.....	29
4-1 จำนวนคณะกรรมการของบริษัทต่าง ๆ จำนวน 8 กลุ่มอุตสาหกรรม ปี พ.ศ. 2548.....	37
4-2 จำนวนคณะกรรมการของบริษัทต่าง ๆ จำนวน 8 กลุ่มอุตสาหกรรม ปี พ.ศ. 2548 ที่ได้รับผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดี	37
4-3 จำนวนคณะกรรมการของบริษัทต่าง ๆ จำนวน 8 กลุ่มอุตสาหกรรม ปี พ.ศ. 2548 ที่ไม่ได้รับผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดี	38
4-4 จำนวนบริษัทจำแนกตามขนาดของคณะกรรมการ จำนวน 8 กลุ่มอุตสาหกรรม ปี พ.ศ. 2548.....	39
4-5 จำนวนบริษัทจำแนกตามขนาดของคณะกรรมการ จำนวน 8 กลุ่มอุตสาหกรรม ปี พ.ศ. 2548 ที่ได้รับผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดี	40
4-6 จำนวนบริษัทจำแนกตามขนาดของคณะกรรมการ จำนวน 8 กลุ่มอุตสาหกรรม ปี พ.ศ. 2548 ที่ไม่ได้รับผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดี	41
4-7 สัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายย่อย (ร้อยละ) ของบริษัทต่าง ๆ ปี พ.ศ. 2548	42
4-8 สัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายย่อย (ร้อยละ) ของบริษัทต่าง ๆ ปี พ.ศ. 2548 ที่ได้รับผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดี	43
4-9 สัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายย่อย (ร้อยละ) ของบริษัทต่าง ๆ ปี พ.ศ. 2548 ที่ไม่ได้รับผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดี	44
4-10 จำนวนบริษัทจำแนกตามสัดส่วนของผู้ถือหุ้นรายย่อยของต่าง ๆ ปี พ.ศ. 2548.....	45
4-11 จำนวนบริษัทจำแนกตามสัดส่วนของผู้ถือหุ้นรายย่อยของต่าง ๆ ปี พ.ศ. 2548 ที่ได้รับผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดี	46
4-12 จำนวนบริษัทจำแนกตามสัดส่วนของผู้ถือหุ้นรายย่อยของต่าง ๆ ปี พ.ศ. 2548 ที่ไม่ได้รับผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดี	47
4-13 จำนวนบริษัทในการรับสอบบัญชีจำแนกตามขนาดของสำนักงานรับสอบบัญชี ปี พ.ศ. 2548.....	48

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4-14 จำนวนบริษัทในการรับสอบบัญชีจำแนกตามขนาดของสำนักงานรับสอบบัญชี ปี พ.ศ. 2548 ที่ได้รับผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดี	49
4-15 จำนวนบริษัทในการรับสอบบัญชีจำแนกตามขนาดของสำนักงานรับสอบบัญชี ปี พ.ศ. 2548 ที่ไม่ได้รับผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดี	49
4-16 การเปรียบเทียบการจับคู่กลุ่มตัวอย่าง	50
4-17 อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวมและอัตราส่วนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น บริษัทที่ ได้รับผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดี	51
4-18 อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวมและ อัตราส่วนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น บริษัทที่ไม่ได้รับผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดี	52
4-19 ผลการทดสอบจำนวนของคณะกรรมการที่มีผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดี กับขนาดของคณะกรรมการที่ไม่ได้รับผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดี	53
4-20 ผลการทดสอบสัดส่วนของกรรมการอิสระที่มีผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดี กับสัดส่วนของกรรมการอิสระที่ไม่ได้รับผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดี	54
4-21 ผลการทดสอบสัดส่วนของผู้ถือหุ้นรายย่อยของบริษัทที่ได้รับผลการประเมินการกำกับ ดูแลกิจการที่ดีจะมีสัดส่วนของผู้ถือหุ้นรายย่อยน้อยกว่าบริษัทที่ไม่รับผลการประเมิน การกำกับดูแลกิจการที่ดี	55
4-22 ผลการทดสอบขนาดของสำนักงานสอบบัญชีของบริษัทที่ได้รับผลการประเมิน การกำกับดูแลกิจการที่ดีจะมีขนาดของสำนักงานสอบบัญชีใหญ่กว่าบริษัทที่ไม่รับผล การประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดี	56
4-23 ผลการทดสอบบริษัทที่ได้รับผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดีจะมีค่าเฉลี่ย ของผลการดำเนินงานดีกว่าบริษัทที่ไม่ได้รับผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดี..	57
4-24 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน	58
ก-1 จำนวนหลักเกณฑ์ในการประเมินผลการกำกับดูแลกิจการที่ดี	67
ค-1 รายละเอียดของสำนักงานสอบบัญชีในการรับสอบบัญชีของบริษัทจดทะเบียนใน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	79

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1-1 กรอบแนวคิดในการวิจัย 6

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University